

Klagenemnda
for offentlige anskaffelser

Innklagede har gjennomført en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av overføringsledning for spillvann fra Øya rensedistrikt til Elvika rensedistrikt. Klagenemnda fant at klagers anførsler om at valgte leverandørs tilbud skulle vært avvist, ikke førte frem.

Klagenemndas avgjørelse 15. desember 2014 i sak 2014/8

Klager: Veidekke Entreprenør AS

Innklaget: Modum kommune

Klagenemndas medlemmer: Georg Fredrik Rieber-Mohn, Andreas Wahl, Jakob Wahl

Saken gjelder: Avvisning av tilbud

Bakgrunn:

- (1) Modum kommune (heretter innklagede) kunngjorde 27. august 2013 en åpen anbudskonkurranse for anskaffelse av overføringsledning for spillvann fra Øya rensedistrikt til Elvika rensedistrikt. Anskaffelsens verdi er ikke oppgitt i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget. Tilbudsfrist var i kunngjøringen punkt IV.3.4 angitt til 27. august 2013.
- (2) Det fremgikk av konkurransegrunnlaget punkt 4.8 at tildeling av kontrakt ville skje på grunnlag av det tilbudet som hadde lavest pris, basert på tilbudssum og enhetspriser.
- (3) Det ble gjennomført en befarings 6. august 2013. I referatet fra befaringsen fremgikk følgende:

*"Vann til boring
Borefirma oppgir behov for 2000 l/min (ca 33 l/s) for vann til boring.
Avklaring: Vann kan tas fra kum V56. Kum V56 må da etableres før boring. Eksisterende 280 PVC vannledning har tilstrekkelig kapasitet til dette."*
- (4) Av konkurransegrunnlaget punkt 3.7.12 fremgikk det at: *"det er ikke utført grunnundersøkelser. Det antas at det for det meste er løsmasser og fjell."*
- (5) Det fremgikk av konkurransegrunnlaget punkt 5 at som generelle kontraktbestemmelser skulle NS 8406 gjelde, med enkelte opplistede endringer.
- (6) Av prisskjemaet, som var vedlagt konkurransegrunnlaget, fremgikk det i punkt 03.2.1.36 at ved borehull i grunnen var grunnforholdet fjell. Av punkt 03.2.1.37 fremgikk det at for enkel boregrop i berg var grunnforholdene løsmasser/fjell.
- (7) I prisskjemaet skulle tilbyderne i kapittel 7 fylle inn priser på opsjoner. Det fremgikk her at *"Opsjonene skal ikke føres til sum"*.

- (8) Etter kravspesifikasjonen gjaldt bestemmelsene i NS 3420 4. utgave for anbudets priser, krav til materialer og til arbeidets utførelse, regler for mengdeberegning og toleransekrav.
- (9) Innklagede mottok to tilbud innen tilbudsfristen 27. august 2013, ett fra Veidekke Entreprenør AS (heretter klager) og ett fra ØPD Contracting AS (heretter valgte leverandør).
- (10) I tilbudet fra valgte leverandør fremgikk følgende:

"Vårt tilbud er basert på tilbudsgrunnlagets beskrivelser, mengdeoppsett og tegninger.

Det forutsettes følgende:

- *Oppdragsgiver besørger alle offentlige og private tillatelser før oppstart av kontraktsarbeiderne.*
- *ØPD må ha kostnadsfri tilgang til alle landtak og øvrig anleggsområde.*
- *Avbrudd i anleggsarbeidet pga ekstremvær og is på vannet/elva må aksepteres,*
- *Tilgang på tilstrekkelig mengder vann ved boregroper.*
- *Fast fjell i forbindelse med borehull, og at ekstra sikringstiltak ikke bør igangsettes.*

Det tas følgende forbehold:

- *Forbehold om forminner og forurensende masser.*
- *Eventuell blottlegging av kabel i forbindelse med boring utføres på regning iht. tilbudets timepriser."*

- (11) Tilbudssummen til valgte leverandør var på 18 578 017 kroner eks. mva. Tilbudssummen var inklusiv opsjonsprisene i kapittel 7. Tilbudssummen til klager var på 17 772 644 kroner eks. mva. Tilbudssummen var ikke inklusiv opsjoner.
- (12) Innklagede sendte et brev til tilbyderne og informerte om at klager var innstilt som nummer 1. Valgte leverandør klagde på innstillingen ved brev av 5. september 2013, og påpekte at opsjonsprisene i kapittel 7 skulle legges til tilbudssummen.
- (13) Innklagede sendte en revidert tilbudsinnstilling til partene 18. september 2013, hvor det fremgikk at klagers tilbud var avvist fra konkurransen med hjemmel i forskriften § 11-11 bokstavene d, e og f, og at innklagede ville inngå kontrakt med valgte leverandør. I den reviderte tilbudsinnstillingen fremgikk det følgende om valgte leverandørs forutsetninger og forbehold:

"Det forutsettes følgende:

[..]

ØPD må ha kostnadsfri tilgang til alle landtak og øvrige anleggsområde. Dette er i henhold til vanlig praksis. Uttalelsen i tilbudet er altså i overensstemmelse med forutsetningene i konkurransegrunnlaget.

[..]

Tilgang på tilstrekkelig mengder vann ved boregrop. Dette spørsmålet kom opp i forbindelse med tilbudsbehandling. Svar ble gitt i pkt 3 i referat fra tilbudsbehandling. Her fremgår følgende: "Borefirma oppgir behov for 2000 l/min (ca 33 l/s) for vann til boring. Avklaring: Vann kan tas fra kum V56. Kum V56 må da etableres før boring. Eksisterende

280 PVC vannledning har tilstrekkelig kapasitet til dette." Uttalelsen i tilbudet er altså i overensstemmelse med forutsetningene i konkurransegrunnlaget.

Fast fjell i forbindelse med borehull, og at ekstra sikringstiltak ikke bør igangsettes. Ut fra den gitte informasjon som er gitt i konkurransegrunnlaget og hva som er mulig å avdekke gjennom befaringer er det naturlig å legge til grunn at det er fast fjell i hele traseen for borehull. Uttalelsen i tilbudet er altså i overensstemmelse med forutsetningene i konkurransegrunnlaget.

Det tas følgende forbehold:

[..]

Eventuell blottlegginger av kabel i forbindelse med boring utføres på regning iht. Tilbudets timepriser. I tilbudsgrunnlaget er det lagt inn poster for kabelkryssing. I den grad det vil bli nødvendig å blottlegge kabler utenom dette, i forbindelse med boring, anses dette som utenforstående forhold som ville gitt rett til tilleggsvederlag, uansett valg av entreprenør. Uttalelsen i tilbudet er altså i overensstemmelse med forutsetningene i konkurransegrunnlaget."

- (14) Klager klaget på avvisningen og på vedtaket om å tildele valgte leverandør kontrakten. Innklagede tok ikke klagen til følge.
- (15) Kontrakt med valgte leverandør ble signert 11. november 2013.
- (16) Saken ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser 16. januar 2014.
- (17) Nemndsmøte i saken ble avholdt 15. desember 2014.

Anførsler:

Klagers anførsler:

Avvisning av valgte leverandørs tilbud

- (18) Innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise tilbudet fra valgte leverandør, ettersom dette inneholdt fire forbehold, som i hvert fall samlet sett var vesentlige jf. forskriften § 11-11 (1) bokstav d. Det skal lite til for at forbeholdene anses vesentlige når prisdifferansen er så liten som i foreliggende tilfelle.
- (19) Valgte leverandørs tilbud inneholdt et forbehold om kostnadsfri tilgang til alle landtak og øvrig anleggsområde. Det kan tenkes at tilkomsten til landtaket er mer komplisert enn entreprenøren beregnet på tilbudsstadiet, slik at det for eksempel må bygges en anleggsvei som han ikke har kalkulert med. Valgte leverandørs forbehold kan i prinsippet tenkes anvendt på et slikt tilfelle, og forbeholdet gir dermed valgte leverandør en konkurransefordel.
- (20) Videre inneholdt valgte leverandørs tilbud et forbehold om tilgang på tilstrekkelige mengder vann ved boregropene. Det fremgikk av konkurransedokumentene at det var tilstrekkelig kapasitet for 2000 liter vann per minutt. Valgte leverandørs forbehold dekker et eventuelt vannbehov over 2000 liter vann per minutt, slik at det vil være byggherrens

risiko dersom valgte leverandørs utstyr krever mer vann enn 2000 liter per minutt. Forbeholdet ga dermed valgte leverandør en konkurransefordel.

- (21) Tilbudet fra valgte leverandør inneholder for det tredje et forbehold om fast fjell i forbindelse med borehull og at ekstra sikringstiltak ikke må igangsettes. Konkurransegrunnlaget legger til grunn at det kan være både løsmasser og fjell der det skal bore. Eventuelle sikringstiltak som følge av løsmasser vil etter klagers tilbud være inkludert i tilbudsprisen, mens det i valgte leverandørs tilbud ikke var inkludert. Forbeholdet ga dermed valgte leverandør en konkurransefordel.
- (22) For det fjerde inneholdt tilbudet fra valgte leverandør et forbehold om at eventuell blottlegging av kabel i forbindelse med boring skulle utføres på regning iht. tilbudets timepriser. Det fremgikk ikke av konkurransegrunnlaget at blottlegging av kabel i forbindelse med boring skulle utføres på regning. Forbeholdet ga dermed valgte leverandør en konkurransefordel.

Tildelingsevaluering

- (23) Innklagede har brutt kravet til forutberegnelighet i loven § 5 (3) ved å la opsjonsprisene telle med i evalueringen, når det fremgikk av konkurransegrunnlaget at opsjonene ikke skulle føres til tilbudssummen.

Erstatning

- (24) Klager ber klagenemnda uttale seg om hvorvidt vilkårene for erstatning er oppfylt.

Innklagedes anførsler:

Avvisning av valgte leverandørs tilbud

- (25) Tilbudet fra valgte leverandør inneholdt ikke vesentlige avvik, og innklagede hadde dermed ikke plikt til å avvise valgte leverandørs tilbud jf. forskriften § 11-11 (1) bokstav d.
- (26) Den naturlige forståelsen av valgte leverandørs forutsetning om kostnadsfri tilgang til landtak og øvrige anleggsområder, er at valgte leverandør ville sikre at eventuelle krav fra grunneiere om at det måtte betales leie eller økonomisk kompensasjon for ulemper for å få tilgang til området, skulle betales av byggherren. De anleggsområder det er tale om ligger på kommunal grunn eller på privat grunn hvor kommunen pr. avtale har sikret seg rett til adkomst for anleggsarbeidene. Klagers forutsetning var dermed ikke et forbehold. Dersom klagenemnda skulle komme til at det var et forbehold, var dette ikke vesentlig. Forbeholdet påvirket uansett ikke konkurransesituasjonen.
- (27) Forutsetningen i valgte leverandørs tilbud om tilgang til tilstrekkelige mengder vann ved boregrop var ikke et forbehold. Det fremgår av referatet fra befaringen at innklagede bekreftet at vannforsyningen kunne dekke 2000 l/min i vannforbruk. Vannforsyningen i området var meget god, og selv om behovet for vann skulle være høyere enn forespurt, ville vannforsyningen kunne dekke dette. Dersom klagenemnda skulle komme til at det var et forbehold, var dette ikke vesentlig. Forbeholdet påvirket uansett ikke konkurransesituasjonen.

- (28) Heller ikke valgte leverandørs forutsetning om fast fjell i forbindelse med borehull og at ekstra sikringstiltak ikke bør igangsettes, utgjorde et forbehold. Det fremgikk av konkurransegrunnlaget at det var fjell i grunnen ved borehullet, det forelå dermed ingen uoverensstemmelse mellom tilbudet og konkurransegrunnlagets innhold. Dersom klagenemnda skulle komme til at det var et forbehold, var dette ikke vesentlig. Forbeholdet påvirket uansett ikke konkurransesituasjonen.
- (29) Forutsetningen om at eventuell blottlegging av kabel i forbindelse med boring skulle utføres på regning iht. tilbudets timepriser må tolkes slik at det er blottlegging av kabler under selve boringen som er omfattet av utsagnet, ikke ved etablering av boregrop. Det forelå dermed ingen uoverensstemmelser mellom tilbudet og konkurransegrunnlaget. Dersom klagenemnda skulle komme til at det var et forbehold, var dette ikke vesentlig og forbeholdet påvirket uansett ikke konkurransesituasjonen.

Tildelingsevaluering

- (30) Opsjonene ble evaluert i samsvar med kravet til forutberegnelighet i loven § 5 (3). Enhetsprisene på opsjoner skulle medregnes i tildelingskriteriet pris. Det har formodningen mot seg at tildelingskriteriet pris utelukket at priselementer som hadde betydning for konkurransen, ikke kunne medtas i konkurransen.

Erstatning

- (31) Vilkårene for erstatning er ikke oppfylt.

Klagenemndas vurdering:

- (32) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder anskaffelse av overføringsledning for spillvann fra Øya rensedistrikt til Elvika rensedistrikt som er en bygge- og anleggsanskaffelse. Anskaffelsens verdi er ikke oppgitt i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget, men de innkomne tilbudene lå på rundt 18 millioner kroner. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser følger anskaffelsen etter sin art og verdi forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 del I og II, jf. forskriften § 2-1.

Avvisning av valgte leverandørs tilbud

- (33) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket ved ikke å avvise tilbudet fra valgte leverandør, ettersom dette inneholdt fire forbehold som samlet var vesentlige, jf. forskriften § 11-11 (1) bokstav d.
- (34) Av forskriften § 11-11 (1) bokstav d fremgår det at et tilbud skal avvises når det inneholder "*vesentlige forbehold mot kontraktsvilkårene*". Vurderingstemaet for om det foreligger et forbehold er om oppdragsgiver, dersom det inngås kontrakt med den aktuelle tilbyder, kan kreve utførelse i samsvar med det opprinnelige kontraktsforslaget eller ikke.

Forutsetningen om kostnadsfri tilgang til alle landtak og øvrig anleggsområde

- (35) Klager viser for det første til at valgte leverandørs forutsetning om "*kostnadsfri tilgang til alle landtak og øvrig anleggsområde*" utgjorde et vesentlig forbehold.

- (36) Klager hevder at forutsetningen må forstås som et forbehold om å få dekket bygging av anleggsvei og frakt av utstyr. Innklagede hevder derimot at den naturlige forståelsen av forutsetningen er at valgte leverandør ville sikre at eventuelle krav fra grunneier om leie eller økonomisk ulempekompensasjon skulle betales av innklagede.
- (37) Innklagede har opplyst at kommunen har sikret seg rett til adkomst til anleggsområdene, og at dette innebærer at valgte leverandørs forutsetning var i samsvar med det som ville gjelde for samtlige tilbydere, og ikke ga valgte leverandør en fordel fremfor med de øvrige tilbyderne.
- (38) Valgte leverandør har i sitt tilbud ikke presisert nærmere hvordan forutsetningen skulle forstås. Klagenemnda finner at den mest nærliggende forståelsen av forutsetningen er at valgte leverandør ikke ønsket kostnader i forbindelse med tilgangen til landtakene og øvrig anleggsområde. Ettersom innklagede har opplyst at enkelte av landtakene var på privat grunn, er det nærliggende å forstå valgte leverandørs forutsetning på den måten at leverandøren ikke ville være ansvarlig for å innhente tillatelser fra, eller for krav fra private grunneiere eller kommunen. Klagenemnda kan ikke se at det faller inn under en naturlig forståelse av forutsetningen at valgte leverandør forutsatte å få dekket bygging av anleggsvei, frakt av utstyr eller eventuelle andre utgifter knyttet til tilgangen til landtakene eller øvrig anleggsområde. Et slikt innhold av forbeholdet måtte ha kommet klarere til uttrykk i tilbudet. Klagenemnda legger etter dette til grunn at innklagedes forståelse av valgte leverandørs forbehold var riktig.
- (39) Spørsmålet blir dermed om forutsetningen utgjorde et forbehold mot kontraktsvilkårene. Så vidt klagenemnda kan se, er det ikke direkte regulert i kontraktsforslaget hvem som skal være ansvarlig for tilgangen til landtakene og øvrig anleggsområde, og partene har heller ikke vist til dette. Det fremgår imidlertid av NS 8406 punkt 18.1 bokstav e, at med mindre annet er avtalt skal byggherren fremskaffe, og har ansvaret og risikoen for, *"nødvendige tillatelser som etter lover og forskrifter skal utstedes til ham eller hans kontraktmedhjelpere, så som eventuelle rammetillatelser m.v."*. For de tilfeller der oppdragsgiver er ansvarlig for nødvendige tillatelser, vil oppdragsgiver normalt også måtte dekke kostnadene knyttet til dette. Ut fra den dokumentasjon som foreligger for klagenemnda, og slik partene har belyst saken, legger klagenemnda dermed til grunn at det som utgangspunkt var innklagede som ville være ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser fra grunneierne, og bære utgiftene knyttet til dette.
- (40) Klagenemnda har etter dette ikke holdepunkter for at valgte leverandørs forutsetning om kostnadsfri tilgang til alle landtak og øvrige anleggsområder medførte at innklagede ikke kunne kreve oppfyllelse av kontrakten i samsvar med det som fremgikk av det opprinnelige kontraktsforslaget. Forutsetningen utgjorde etter dette ikke et forbehold mot kontraktsvilkårene.

Forutsetning om tilgang til tilstrekkelige mengder vann ved boregropene

- (41) Klager viser for det andre til at valgte leverandørs forutsetning om tilgang til tilstrekkelige mengder vann ved boregropene var et vesentlig forbehold. Klager viser til at det var tilstrekkelig kapasitet for 2000 liter vann per minutt, men at valgte leverandørs forbehold dekket et eventuelt vannbehov på over 2000 liter vann per minutt, slik at et overstigende behov ville være byggherrens risiko. Innklagede bestrider at valgte leverandørs forutsetning om vanntilførsel var et forbehold.

- (42) Vanntilførselen, og hvem som skal bære risikoen for denne, er ikke direkte regulert av konkurransegrunnlaget eller NS 8406:2009. I "NS 8406 Forenklet norsk bygge- og anleggskontrakt med kommentarer" av Marthinussen, Giverholt og Arvesen (2007), fremgår følgende om NS 8406:2007 punkt 18.1 bokstav e, som tilsvarer NS 8406:2009 punkt 18.1 bokstav e:

"Kolrud 8405 s. 202 skriver at tillatelser som knytter seg til selve produksjonen, så som tillatelser til å knytte seg til midlertidige installasjoner, tilknytning til vann og avløp, strøm osv. i byggetiden, ikke omfattes. Dette er riktig så langt det gjelder det som er midlertidig og bare er knyttet til selve byggeprosessen. Derimot vil permanent tilkobling for vann, avløp strøm osv. være en forutsetning for gjennomføring av prosjektet og således være en forpliktelse for byggherren."

- (43) Utgangspunktet synes altså å være at tilbyderne selv er ansvarlige for midlertidig tilknytning til vann, dersom ikke annet fremgår.
- (44) Av referatet fra befaringen fremgår det at valgte leverandør oppga å ha et behov for vanntilførsel på 2000 l/min, og at innklagede bekreftet at det var tilstrekkelig kapasitet til dette. Innklagede har med dette forpliktet seg til å stille til rådighet vanntilførsel inntil 2000 l/min. Innklagede har videre opplyst for klagenemnda at vannforsyningen i området var meget god, og selv om behovet for vann skulle være høyere enn forespurt, ville vannforsyningen kunne dekke dette.
- (45) Det synes som om innklagede har lest forutsetningen i valgte leverandørs tilbud i lys av spørsmålet som kom opp på befaring, og som fremkommer av referat fra befaring. Det er ikke holdepunkter for at valgte leverandør mente å utvide sitt behov for vann ved formuleringen av forutsetningen i konkurransegrunnlaget. På denne bakgrunn kan klagenemnda ikke se at det var uforsvarlig av innklagede å tolke forutsetningen i klagers tilbud i lys av dette. Heller ikke hensynet til klager taler imot dette. Klager var klar over at innklagede hadde bekreftet vannforsyning på 2000 liter vann i minuttet. Tilbyderne hadde dermed fått opplysninger om at innklagede tok ansvar for vanntilførselen. Basert på dette var det forsvarlig av innklagede å legge til grunn at forutsetningen fra valgte leverandør var i samsvar med konkurransegrunnlaget. Forutsetningen utgjorde etter dette ikke et forbehold mot kontraktsvilkårene.

Forutsetning om fast fjell i forbindelse med borehull, og at ekstra sikringstiltak ikke må igangsettes

- (46) Klager viser for det tredje til at valgte leverandørs forutsetning om fast fjell i forbindelse med borehull, og at ekstra sikringstiltak ikke må igangsettes, utgjorde et vesentlig forbehold. Klager viser til at konkurransegrunnlaget la til grunn at det kunne være både løsmasser og fjell der det skulle bores. Eventuelle sikringstiltak som følge av løsmasser vil dermed være inkludert i klagers tilbudspris, men ikke i valgte leverandørs timepris.
- (47) Innklagede bestrider at forutsetningen utgjorde et forbehold. Det fremgikk av konkurransegrunnlaget at det var fjell i grunnen ved borehullet, og det forelå dermed ingen uoverensstemmelse mellom tilbudet og konkurransegrunnlagets innhold.
- (48) Klagenemnda forstår valgte leverandørs forutsetning slik at det ble forutsatt at grunnen der borehullet skulle bores bestod av fast fjell.

- (49) Det følger av NS 8406 punkt 18.1 bokstav c at med mindre annet er avtalt, har byggherren ansvaret og risikoen for at *"grunnforholdene er slik entreprenøren hadde grunn til å regne med ut fra kontrakten, oppdragets art og omstendighetene for øvrig."*
- (50) Av konkurransegrunnlaget punkt 3.7.12 fremgikk det at: *"det er ikke utført grunnundersøkelser. Det antas at det for det meste er løsmasser og fjell."* Av prisskjemaet, som var vedlagt konkurransegrunnlaget, fremgikk det i punkt 03.2.1.36 at ved borehull i grunnen var grunnforholdet fjell. Basert på dette hadde tilbyderne grunn til å regne med at grunnforholdene ved borehull var fjell. Valgte leverandørs forutsetning gjaldt grunnforholdene ved borehull, og forutsetningen var dermed i samsvar med kravspesifikasjonen, og forutsetningen utgjorde dermed ikke et forbehold.

Forbeholdet om at eventuell blottlegging av kabel i forbindelse med boring skulle utføres på regning

- (51) For det fjerde viser klager til at valgte leverandørs forbehold om at eventuell blottlegging av kabel i forbindelse med boring skulle utføres på regning iht. tilbudets timepriser utgjorde et vesentlig forbehold. Klager viser til at det ikke fremgikk av konkurransegrunnlaget at blottlegging av kabel i forbindelse med boring skulle utføres på regning.
- (52) Innklagede hevder at forutsetningen om at eventuell blottlegging av kabel i forbindelse med boring skulle utføres på regning iht. tilbudets timepriser må tolkes slik at det er blottlegging av kabler under selve boringen som er omfattet at utsagnet, ikke ved etablering av boregrop, og at det dermed ikke forelå uoverensstemmelser mellom tilbudet og konkurransegrunnlaget.
- (53) Partene er altså uenige om hvorvidt forbeholdet om at eventuell blottlegging av kabel i forbindelse med boring skulle utføres på regning utgjør et forbehold, og forholdet er ikke direkte regulert i konkurransegrunnlaget eller i kontraktbestemmelsene. For å ta stilling til om valgte leverandørs forbehold, faktisk utgjør et forbehold, og om dette i så fall er et vesentlig forbehold, kreves det enten muntlige forhandlinger eller teknisk kunnskap om i hvilke tilfeller det kan bli aktuelt med blottlegging av kabel. Klagenemnda, som utelukkende består av jurister, besitter ikke den nødvendige tekniske kompetansen. Klagenemnda, med sin skriftlige saksbehandling, har heller ikke adgang til å avholde muntlige forhandlinger. Anførselen avvises derfor som uhensiktsmessig for behandling av klagenemnda jf. klagenemndsforordningen § 9.

Tildelingsevaluering

- (54) Klager anfører at innklagede har brutt kravet til forutberegnelighet i loven § 5 (3) ved å la opsjonsprisene telle med i evalueringen, ettersom det fremgikk av konkurransegrunnlaget at opsjonene ikke skulle føres til tilbudssummen.
- (55) Det følger av forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6 (2) at *[k]lage kan fremsettes av enhver som har saklig interesse i å få vurdert lovmessigheten av en slik unnlatelse, handling eller beslutning"*. For å avgjøre hvorvidt klager har *"saklig interesse"* etter klagenemndsforordningen § 6 (2) har klagenemnda stilt krav til at interessen i å få avgjort anførselen eller anførselene må være aktuell. I dette ligger det at klager må ha et reelt behov for avklaring av spørsmålet, jf. blant annet klagenemndas sak 2009/180 premiss (23).

- (56) Klager er i foreliggende sak avvist fra konkurransen. Klager har derfor ikke en aktuell interesse i å få avgjort hvorvidt evalueringen av valgte leverandørs tilbud var i samsvar med regelverket. Klager mangler etter dette saklig klageinteresse i å få denne anførselen behandlet, jf. klagenemndsforordningen § 6 (2).

Konklusjon:

Modum kommune har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Andreas Wahl